

KATOLIKUS ALFÖLD

SZEGEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK A HÓNAP
KÖZEPÉN. ÁRA: 1 ÉVRE P 1,
VIDÉKRE P 1'60.

SZERKESZTŐSÉG
KIADÓHIVATAL: SZEGED,
DUGONICS-TÉR 12. TELEFON:
11—53.

AD

EXCELLENTISSIMUM D. D.
DR. JULIUM GLATTFELDER
ARCHIEPISCOPUM COLOCENSEM

*Festivi sonitus nunc Colocensibus
Campanarum animis gaudia nuntiant,
Magnus quod veniens Archiepiscopus
Astrici revocabit aeva.*

*Perfusus lacrimis ast madidas genas
Fideles veteres plangit acerbitas
Amissi Patris ac Praesulis optimi,
Qno tam pergraviter carebunt.*

*Cunctos nam bonitas patria pectoris
— Celsos ac minimos — magnificis opum
Devinxit sibi vel dotibus ingeni,
Qnae facta omnibus omnia aegne.*

*Cunctos nam pietas erga Deum volans,
Cuius flammiferis viximus ignibus,
Ad coelum propius traxit et altius,
Pastorem seqnier paratos.*

*Cunctos nam radiis incluta gloria,
Parcis Hungariae finibus amplior,
Illustraverat ac participes Patris
Laudum reddidit ut suarum.*

*Est, est quod doleat fidus amor, Vale
Cum dicit patrio maestus Episcopo,
Nec possit propriae, et patris honoribus
Auctis, immemor esse sortis.*

*Ast privatus amor nunc abeat silens
Submittatque humilis se placitis Dei,
Qui Patrem ingenio munera congrue
Maiores hinc obeunda poscit.*

*Nam qui in sede Csanád tam modica, decus
Priscae sedis enorme auxerat, insitá
Gestans cordi suo germina gloriae et
Externis opibus recisis:*

*Quid possit Colocae, nomine et ordine
Sedis conspicuus, Archiepiscopus
Ornatus veteri pectora pallio,
Tantis subsidiisque fultus?*

*Et solamen erunt verba, nuper Pater
Quis tristes animas erigere institit:
Nunquam ullum spatium temporis aut loci
Veram avellere caritatem.*

*Digressus igitur noster erit Pater,
Indelebilis est nobis amor pius
Certis partem aliquam cordis Apostoli
Nobismet propriam futuram.*

*Sic gratis precibus prosequimur Patrem,
Fausta ut cuncta fiant muneribus novis
Ad salutem animarum et bona patriae, in
Annorum seriem peramplam.*

B. L.

Levél a front egyik kórházából

Sokáig gondolkoztam azon, hogy tulajdonképpen miről is írok? Téma ugyan akad rengeteg, de ezeket megörökíteni vagy nyilvánosságra hozni nem mindég szabad és sokszor nehéz! — Így azután elhatároztam, hogy kórházunk életéből ragadok ki egy-két jelenetet.

Legelőször is azzal kezdem: hogyan települ egy tábori kórház? — Egy szép augusztusi reggelen magához kéret ezredes parancsnokom, hogy a térképen megjelölt községek valamelyikében szerezzenek, ill. nézzek alkalmas épületeket — iskola, kaszárnya, esetleg kolchos épület, — a most beérkező két tábori kórházunk részére. Térképpel a kezemen elindultam. Gépkocsin tettük meg az utat. A megjelölt községek nem voltak nagy távolságra tőlünk, mégis jó óráig tartott, míg a kb. 30 km-nyi utat végig autóztuk, egyrészt, mert a térképen jelzett utakat csak nehezen találtuk meg, másrészt — s főleg ezért — mert a térképen „I. rendű műútnak“ jelzett út közönséges szántóföldön keresztül menő szekérút. Hozzá kell még tenni azt is, hogy az út teljesen száraz volt! — A kijelölt községek egyikében sem találtam olyan épületeket v. épületet, mely tábori kórháznak alkalmas lett volna! A kicsiny, egy-két helyséből álló, padlózatlan, szalmafedeles kunyhókat természetesen nem jelölhettem ki. — Már-már úgy látszott, hogy nem sikerül alkalmas helységeket találni, mikor az egyik völgyben egy nagyobb épületcsoporthoz tűnt fel. — Egy nagyobb épület előtt megálltunk és bementem. Bent egy közepes méretű, munkáskülsejű „micisapkás“, borotvátlan arcú férfi fogadott. Mivel azonban sehogyan sem tudtuk egymást megérteni, elhívatta a helység sztaroztáját (bíró), kit vagy 4—5 a fenti „úrhoz“ hasonló külsejű egyén kísért. Megjegyzem, a sztarozta is borotvátlan arcú, micisapkás, de vörös és nagybajuszú bácsi volt, ki újságpapírba csavart zöld levelet szívozt. — Az egyik férfi értett németül, így megtudtam érteni velük, hogy mi járatban vagyok és hogy az épületek egy részét kórházunk számára jöttem lefoglalni. Míg így hangosan és élénk taglejtésekkel beszélgettem, állandóan jobbra-balra pislogtam a körülöttem álló „urakra“, kiknek jelenléte nem volt tulságos bizalomgerjesztő. — Közben az épületeket nézegettük, kiderült, hogy egy sophhosba jöttem (ez egy a kolchosnál nagyobb gazdasági épületekből álló telep, melynek iskolája is volt) és az az „úr“, ki fogadott a sophhos igazgatója. — Kiderült még az is, hogy már jártak előttem magyar katonák, a pécsi huszárok, kik az épületeket istállóknak használták. Hosszas szemlélődés után, miután más választásom nem volt, lefoglaltam az épületeket. Később derült azután ki, hogy választásom nem is volt olyan rossz!

Miután a fenti épületekből az orosz lakosságot a környező házakba telepítettük, az épületeket kitakarítottuk, padlóját(!) ablakjait(!) felmosattuk ill. megtisztogattuk, lassan berendezkedhettünk. Gabonarakta lett a kórházi anyag raktára és a legénységi konyha; az egyik téglapépület a „parancsnokság“, a parancsnoki irodával és a gazdasági hivattal; a többiből sebesült, belosztály ill. fertőző beteg osztály lett. — Teljes pavillon rendszer! A legtökéletesebb izolálással! — Lovainknak ott voltak az istállók, melyek üresen állottak. — Jöttek a sebesültszállító gépkocsik, hozták a sebesülteket, megindult a kórházi munka! Eleinte nagyobb, majd mindég kisebb zökkenőkkel. — Most már annyira jutottunk, hogy van a kórháznak fürdőszobája(!), ami ezen a vidéken ismeretlen fogalom, sőt most már

az egyes pavillonokat salak-utak kötik össze! Mindenütt rend és tisztaság. Egyébként ez jellemző a magyar alakulatokra: ahová megérkeznek, rögtön takarítanak, sepernek, mosnak, meszelnek. — Az orosz nép tisztaságerője igen igen alacsony fokon áll. Mindezek ellenére nem mondható piszkos népnek. Helyes ráneveléssel tisztaságra szoktathatók! Nekünk oroszok mosnak, takarítanak. Igen jól dolgoznak. Főleg a nők! Igaz, a férfi kevés, de erre felé általában a nők dolgoznak többet!

Most pedig egy-két epizódot említek, ami az oroszra, ill. az itteni népre jellemző. — Mint már fent többször jeleztem egy gazdasági telepen rendeztük be kórházunkat. — Körülöttünk orosz parasztok laknak kecskékkel, disznókkal, tehennel együtt. — Az állatok annyira megszokták már ezt, hogy pld. a kismalacok, ha véletlenül kicsukják őket, addig sivitoznak az ajtó előtt, míg a gazdaasszony be nem engedi a lakásba...

Az egyik jobb módú paraszttól asszonytól megkérdeztem — tudott egy kicsit németül — hogy miben mosakodnak. Erre egy fa teknőre mutatott, melyben történetesen lisztet láttam. Mikor csodálkozásomat fejeztem ki a felett, hogy hogyan lehet egy-ugyanazon edényben mosakodni és kenyeret dagasztani? Nem tudta megérteni, mi van ezen csodálni való?!... Másnap láttam azután, hogy két kis gyermek a javában pancsol a fenti fateknőben...

Közelünkben egy kis patak folydogál. Szép időben gyakran jártunk le fürdeni és mosakodni. Egyszer az egyik asszony megkérdezi: miért járunk mi a folyóra, mikor a lakásunkban is mosakodhatunk.

Most pedig — végezetül — egy olyan epizódot szeretnék megemlíteni, mely nem orosz, sőt a legtávolabb áll ettől, de kórházunkban történt és az otthoniak is megmosolyogják (ha ugyan mosolyogni való?!). Az egyik sebesültszállítás alkalmával zsidó munkaszolgálatosokat hoztak lábfejtörés és hasonló kisebb panaszok miatt. Betegvizitálással látom, hogy az egyik zsidó $\frac{1}{2}$ kenyeret 5 márkáért ad el egy másik zsidónak. Kiderült, hogy a kenyeret az egyik honvédtől kapta, ki valahogyan megsajnálta talán és nem is gondolt arra, hogy zsidó „barátunk“ valutaként fogja kezéni és kereskedik vele! — Hiába: kutyából nem lesz szalonna!!!

Nem tudom a fenti kis képek alkalmasak lesznek-e lapjába. Elnézését kérem kusza írásomért és pongyola stílusomért. Itt kint azonban nincs az embernek olyan türelme mint otthon. Az idegek állandóan feszült állapotában stilizálni nem szeretünk!

A fentiekből is láthatja, hogy aránylag jól élünk, az otthon utáni vágyódás azonban mindig jobban elhatárolódik rajtunk — De ezeket az érzelmeket már sokkal régebben és sokkal szebben mások is kifejezésre juttatták...

Aigner dr.-al együtt sokszor üdvözlöm és kérem látogasson el néha kis családomhoz!

Dr. Babos István
orvos.

VITA SACERDOTIS

Irta: NÉMEDY GYULA.

Elindult tisztán, nemesen a pálya,
Amely most fényben, fel, a csúcsra ért.
— A lélek medrét őserővel vájta —
Nem kereste, de kapta a babért.
Kispappá lett szép gyermekség után,
Nem esett folt a kispapi ruhán.

Tanult, mélyült és vajudott a lélek,
Elébe tárult rengeteg titok.
Vitte az Atya, Fiú és Szent Lélek
Amíg mondhatta: „Sok terhet bírok!”
A magasságot, mélységet kereste:
Krizmás kezébe ért a Krisztus teste!

Emelkedett a lélekmentő pálya
A papi munka folyton izmosult.
A földi élet fénye és homálya
Értékben csökkent: a ma és a mult.
Jövőt munkált és tudta mit remélhet,
Hirdette: „Ott a túlvilági élet...”

„A létünk küzdés, előkészület
Hős indulás... Fontos a szó, a tett...
Legyen a forrás csak a Feszület,
A könyörület, mit reánk vetett!”
Így prédikált. Hangjának érce csengett,
Míg Szent Imréhez ily szóval esengett:

„Te tűrés Szentje, Árpád ivadék,
Imádkozz értünk! Tűrjön a magyar,
Hogy győzhessen itt mindig a derék,
S a Máriahon épüljön hamar...
Ifjúságunknak legyél mintaképe,
Hogy bilincseit Nemzetünk letépje!”

Majd mindig feljebb ívelt már a pálya,
Sok alkotás és lelki kincs között.
Sütött az Isten szent sugara rája,
A Szent Lélek lelkébe költözött...
Szent Imre vitte és az akarat...
Hű szeretettel sok szívet arat.

Püspök süveggel sok-sok gondban él...
Hisz jött az átkos, sötét Trianon!
De itt is alkot! Bízik és remél:
Talpa alatt a hármass halom!
Megveti lábát... Mentsvára Szeged,
Mikor a nemzet álmokat temet...

A vihar megszűnt... Itten áll a pálya...
Fényben ragyogva, fel, a csúcsra ért...
Püspöki székből most Kalocsa várja,
Nem kereste, de kapta a babért...
Új munka várja a hű magvetőt!
Krisztus segíti! Isten áldja Őt!

A bőjti fegyelem enyhítése

Kegyelmes Főpásztorunk 1942. szeptember 24.-i körlevelében a bőjti fegyelemről a következőket írja:

Az Apostoli Szentszék a háborús viszonyok nehézségeire való tekintettel felhatalmazta a világ püspökeit, hogy a bőjti parancs rendelkezései alól híveiknek felmentést adhassanak. Miután hazánkban a megélhetési viszonyok eddigelé aránylag könnyebbek voltak, mint más hadban álló országokban, a magyar püspökök nem tartották szükségesnek ezzel a felhatalmazással élni. Ujabban azonban oly sok felől érkeznek panaszok az élelemcikkék beszerzésének nehézségeivel kapcsolatban, hogy a nm. Püspöki Kar többi tagjaival egyetértőleg én is indítatva érzem magam a felhatalmazással élni s az Apostoli Szentszéktől nyert jogosítvány erejénél fogva

hamvazószerda és nagypéntek kivételével
híveimet a bőjt és a húsevés tilalma alól
ezennel felmentem.

Nyomatékosan buzdítom azonban a híveket — elsősorban a papságot és a szerzeteseket — gyakorolják az önmegtagadás és engesztelés egyéb módjait, nevezetesen a betegekkel és hadbavonultak családjaival szemben s imádsággal s a szegényeknek juttatott alamizsnával törekedjenek elnyerni azokat a lelki kegyelmeket, amelyeket a bőjt és húsevés tilalmának betartása által remélhetünk.

Az engesztelés gondolata.

Ugyanazon körlevélben a Főpásztor az engesztelésre így buzdít: Ebben a veszedelmekkel teli időben, amelyet az emberiség átél, mindenki megfogja érteni, hogy Isten irgalmát csak komoly bűnbánat és engesztelés biztosíthatja számunkra. E megfontolástól vezérelve propagálják jámbor lelkek és hitbuzgalmi folyóiratok az egész országra kiterjedő engesztelés gondolatát az egyének, a társadalom és a világ bűneiért abban a szent meggyőződésben, hogy ez lesz alkalmas eszköz a gyűlölet megszüntetésére s egyben Istennek tetsző s embereket megnyugtató béke biztosítására.

Hadigondozás a Szent Vince Egyesületben

(Bajtársi szolgálat)

A szentvincés hölgyek már a nyár elején megkezdtek a katonák családjainak gondozását. E munkát 20 tag végzi. Eddig 135 családot látogattak meg. 69 családnak volt kérelme, melynek elintézését a Bajtársi Szolgálat vállalta.

A kérelmek elintézésénél, volt eset, mikor a hölgyek beteg édesanyán, kinek kezelésre kórházba kellett menni, azzal segítettek, hogy gyermekeit elhelyezték a gyermekmenhelyen, más családban pedig munkaalkalmat szereztek. Előfordult az is: felvilágosítást kért a feleség, hogy a vállalat, hol a férje, mint üzemvezető dolgozott, milyen összeget köteles frontszolgálat esetén fizetni. Az egyesület utána nézett a rendeletnek és megadta a kívánt felvilágosítást.

Más esetben a katonafeleségnek kicsi je született, a kis jövevény még csak 10 napos volt, mikor a táborilelkészről megérkezett a szomorú

értésítés, hogy az édesapát eltemette. A kétségbeesett asszonyt nemcsak vigasztalták a szentvencés hölgyek, hanem összeköttetéseiket kihasználva, sürgősen állást szereztek neki a dohánygyárban, hol bölcsőde is van és a kis újszülöttet is vihetette magával.

A családlátogatások során arra is tanácsot adtak, hogyan kell a téli befőzéseket célszerűen, eredményesen végezni.

Egy esetben tandíjmentességet szereztek a fronton küzdő iskolás gyermekének. Az is előfordult, hogy a zálogházba került jegygyűrűnek kiváltásáról gondoskodtak.

A legnagyobb segítség azonban a segíteniakrásban megnyilatkozó szeretet. Ez jól esik mindenkinek, mert balzsam a sajgó seben. A frontszolgálat miatt magukra maradt családok érzik megbecsüli őket a társadalom. Ha bevonult is az, kire a család a legtöbbet számított, nem maradtak árván, mert szerető szívek a hadigondozás által mellettük vannak, kikre ügyes-bajos dolgaikban bizalommal számíthatnak. A hadigondozás megszilárdítja a második arcvonalat, mely a harctér mögött van és békét, megnyugvást sugároz az első arcvonal küzdő katonáiba.

A rózsafűzér

— Miklós — mondta Nyergesné fiának — rózsafűzéredet ott látom a fiókos szekrényben.

— Igen — felelte legényfia röviden.

— Hát miért van ott és nem nálad?

— Egyik legény sem hord magánál rózsafűzért, tán ki is nevetnének érte.

— Azt a rózsafűzért én adtam neked első áldozáskor s arra kértelek, hogy hordd mindig magadnál.

— Hordtam is eddig, csak a folszabadulásomkor tettem be a fiókba.

— Miért éppen akkor? Azt hiszed tán, hogy most már nincs szükséged a jó Isten segítségére, most már nem kell tisztelned Szűz Máriát?

— Mondtam, hogy a többi segéd ki nevetne, ha nálam meglátná.

— Hát neked fontosabb könnyelmű fiatalemberek ítélete, mint édesanyád kívánsága?

— Azt nem mondom, de lássa be édesanyám is, hogy a rózsafűzér csak jobban illik öreg asszonyok kezébe, mint borbélysegédekébe.

— Talán azoknak nincs szüksége a jó Istenre? Neked meg éppen különösen nincs? Nem szemrehányásképp mondom, hiszen te nem vagy benne hibás, de jól tudod, hogy három hónapja, hogy felszabadultál és nem kapsz helyet. Most még inkább kellene kérned a Szűz Mária segítségét.

— Édesanyám is kéri mindennap és látja, hogy nincs semmi eredménye. Gazdasági válság van, mindenki ezt mondja, ez az oka, hogy nem kell segéd. Ezen nem segítene a rózsafűzér hordozása.

— Nem éppen csak a hordásról van szó, hanem az imádságról. Csak nem gondolod, hogy Szűz Mária közbenjárása sem segíthetne rajtad?

— Azt nem mondom, de attól tartok, ha valaki meglátja nálam, kicsúfol, hogy szenteskedő vagyok.

— Fiam, ha mindig arra gondolsz, hogy mit szól egyik vagy másik gonoszlelkű ember rólad és azoknak a tetszését keresed, nem járhat az Úr Jézus kedvében, pedig ez tán fontosabb rád nézve.

— Hát ha édesanyám olyan nagyon akarja, zsebre tehetem, de megmondom őszintén, nem szeretném, ha valaki észrevenné nálam.

A fiókos szekrényhez lépett s mellényzsebébe tette a rózsafűzért. Kissé bántotta anyjának kívánsága, de nem akart kedve ellen cselekedni. Hiszen az ő jó özvég anyja egész életét érte áldozta s most, mikor kereset nélkül volt, éjjel is varrogatott, hogy kettejükre keressen.

Nehogy a beszélgetésnek valamilyen kellemetlen folytatása legyen s tán azért is, hogy ne legyen kénytelen anyja jámbor oktatását hallgatni, azt mondta neki.

— Elmegyek egy kicsit körülnézni a városban, sohasem tudhatja az ember, hol hall valami jó hírt.

— Menj csak, fiam, segítsen az Isten — mondta neki anyja.

A fiú kimenetkor kivette mellényzsebéből a rózsafűzért, ott alkalmatlannak találta s nadrágzsebébe szüllyesztette.

Elindult a kis város parkja felé a vasút állomáshoz, hogy ott majd nézelődéssel eltöltsen az időt. Szárnyvonal állomás volt s a fővonalról átszállók közül sokan ott töltötték a várakozási időt s így mindig lehetett új arcokat, érdekes embereket s szépen öltözött nagyvárosi nőket látni.

Most éppen kevesen voltak. Egy nagyon kövér úr tipegett hasonlóan testes feleségével s a májusi napsugár hevétől gyöngyöző homlokát törülgette lépten-nyomon. Egy pad közelében tétozva megálltak, de nem ültek le, mert a pad piszkos volt a délután ott homokkal játszadozó kisgyermek után.

Miklós a mesterségében elsajátított udvariassággal odaugrott és zsebkendőjét kirántva, leverte a homokot. Ezzel a gyors mozdulattal rózsafűzért is kirántotta. Egészen kivörösödött, hogy idegenek is észrevették, hogy ő rózsafűzért hord magánál.

— Köszönöm, fiatal barátom — mondta barátságosan a kövér úr — nagyon kedves.

— Oh, kérem, semmi — hebegte a legény zavarodottan s tovább akart menni.

— Ön idevaló? — kérdezte az úr.

— Igen, kérem.

— S mi a foglalkozása — érdeklődött tovább az úri ember.

Erre a kérdésre igazán megzavarodott Miklós.

— Alkalmazás nélküli fodrászsegéd vagyok — mondta vérvörösen.

— No, hát olyan nehéz itt elhelyezkedni? — firtatta az idegen.

— Igenis, kérem, a gazdasági válság miatt.

— Pedig talán szeretne dolgozni?

— Nagyon. Nem akarok özvegy anyám terhére lenni.

— Ekkor az úr egy kis bőrkötésű jegyzőkönyvet vett elő s megkérdezte Miklós nevét és lakását.

— Rózsafűzért láttam magánál — mondta, mikor zsebetette a kis könyvet. — Úgy tapasztaltam, hogy a valóságos emberek becsületes, megbízható munkaerők. Szerzek magának a fővárosban helyet. A napokban értesítem Isten áldja meg!

Miklós meglepődésében alig tudta köszönő szavait elmondani s aztán felvillanyozva, ruganyos léptekkel sietett haza.

Anyja könnyezve kulcsolta imára kezeit, mikor otthon elmondta neki a történeteket.

— Miklós — mondta fiának — elmegyünk a májusi ájtatosságra s majd utána imádkozzál ezen az áldást hozó rózsafűzéren.

Női modell kalapokat, férfi márkás kalapokat, férfi ingeket, nyakkendőket, pizsamákat legolcsóbban vehet NEMZETI TAKARÉKOSSÁG ÉS UNIÓ-TAG!

KRITTEL-nél,
KÁRÁSZ-UTCA 5. SZÁM

Családmentés-nemzetmentés

Befejezték a XXX. katolikus nagygyűlést, amelynek gondolatai központjává a családmentést, — nemzetmentést tették. Elhangzottak az erről szóló kiváló beszédek, melyeknek meggyőző igazságai oly frenetikus tapsviharokat váltottak ki, hogy a Vigadó falait megrengették, de megrendítették az egész ország lakóinak lelkét is, akik a beszédeket a rádión keresztül hallgatták. Érdemes elővenni e beszédeket és újra és újra átolvasva elmélkedni azok fölött, hogy a bennük foglalt igazságok meggyőző-désünk, egyéni, családi és közéletünk zsinórmértékévé váljanak. Merjünk már egyszer magyarságunk mellett katolikusok lenni életünk mindenféle megnyilvánulásában.

A családot és nemzetet nagy veszedelem fenyegeti két felől. Kívülről a bolsevizmus az orosz politikai és katonai hatalom erőivel, belülről a bolsevizmus előharcosának a liberális eszméknek még mindig törvényeinkben, régi jogon vezető állásokba jutottak világnézetében, kereszténynek hirdetett jelszavak takarója alatt életstílusainkban uralkodó ereje, mely folytatja család- és nemzetpusztító munkáját. Mi másnak ereje az egyke, az egyse, a háborús idők esztelen divatja, erkölcsi lazasága, törvényes korlátozások kijátszása, pazarlásra törekvő anyaghalmozása. Családrontás — nemzetrontás.

Ezen veszedelmek legyőzése érdekében szólottak a katolikus nagygyűlés szónokai úgy az anyagi, mint a sokkal fontosabb lelki szempontból.

Jól rámutatott az elnöklő bíboros hercegprímás, hogy az élet: a család és nemzetmentésnek magyar és katolikus munkával kell történnie. Az ilyen munka fogja kollektív vonatkozásban számunkra itt e földön az életet biztosítani és ezzel az élettel az örök boldogságunkat is. Ezért kiáltotta magyar hazánk minden polgára, minden egyházi és világi vezetője felé, hogy ne engedjük elszikkasztani az életet, melyet az Isten a szentségi házasságon keresztül adott az egyednek, a családnak és a nemzetnek. Az egyéni, családi, nemzeti élet gyökere, a felbonthatatlan házasság. Csak ez a házasság biztosítja az egész életen keresztül való biztos megélhetést anyagi és lelki szükségletek szempontjából is. Az első katolikus nagygyűlés is sikraszállt ezért, de a liberális világ elgázolta e törekvést s most a harmincadik is sikraszáll nemcsak a szentségi házasságért, hanem a nemzet jövőjének, az ifjúságnak vallásos neveléséért is.

Két világi országos tekintély: a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, Szinyei-Merse Jenő és az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője vitéz Bély Alajos altábornagy tettek hitvallást

egyrészt a katolikus egyházi iskolák nemzetmentő és fenntartó munkája mellett, másrészt, „*hogy ifjúságunk nevelésének hazánk szempontjából legbiztosabb alapja a vallás-erkölcsi élet, hogy ifjúságunknak vallásossága nem merül ki az álmodozásokban, ábrándozásban és érzelmességben, hanem valóságos krisztusi élet és krisztuskövetésben kell testet öltetnie, vagyis olyan ifjúságot kell nevelnünk, amely életszemléletében, gondolkodásában és cselekvésében egyaránt az evangéliumi, krisztusi embertípust alakítja ki.*” (Bély). Milyen határozott kiállás ez a katolikus tanítás, nevelés mellett! Ennek a kiállásnak szinte parancsnak kell lennie az állami iskolák vezetői, a tanítók és tanárok számára, hogy iskoláikban a törvénybe iktatott hazafias és vallásos nevelést milyen alapon, módon kell megvalósítani s útmutatás a levente és katonai nevelés felé is, hogy a lelki nevelés, elmélyítés a gyökere a győzelemre jutásnak.

A családi és nemzeti élet mentésének lelki irányelvei mellett jutott szó a család jogi és anyagi védelméről is. Helyesen mutatott rá Gróh József arra, hogy „*a családi életnek legnagyobb baja a magyar házassági törvényben gyökerezik, amely azt felbonthatónak ismeri el. Nem szabad e bajok súlya alatt annyira jutnunk, mint Franciaország, ahol azután a jelenlegi államfő egysoros rendelkezéssel állította vissza a házasság felbonthatatlanságát.*”

Wünscher Frigyes a család jólétének útját a pápai körlevelekben jelölt irányelvekben látja. Szerinte három fronton lehet segítséget nyújtani és pedig: karitatív úton a rászorulóknál, existenciális úton, ha az egyént, vagy a családot kell talpraállítani és szociális úton, mikor szervezetten, törvényes úton a társadalom egy-egy rétegének kell megadni az életlehetőséget.

Alföldy Dezső, a budapesti kir. ítélőtábla elnöke az igazságszolgáltatás és a családmentésről beszélve kiemelte, hogy a házasság eszméjével mi sem áll inkább ellentétben, mint a válás, ezért a válás elterjedése elleni küzdelmet írta zászlajára, követelte, a házasságok felbontásának megszigorítását s a bíróság részéről a házastársak kibékítésének szükségességét.

A XXX. katolikus nagygyűlésen más tárgyakról szóló beszédekről jövőszámunkban szólunk s most a bíboros hercegprímás szavait idézzük, hogy azt jól megfontoljuk és aszerint cselekedjünk: „*Nem elég a pusztta megismerés és megértés, hanem szükséges a családmentő, a nemzetmentő az életmentő, eszközök terjesztése és gyakorlatba való átvitele is.*”

Paplanok

legszebb kivitelben gyári áron készülnek

Soós Lajosné

paradicsomi paplanüzemében, Szeged, Deák Ferenc utca 2. A színház mellett.

ÓRA, ÉKSZER

vásárlásnál, javításnál forduljon bizalommal

TÓTH ÓRÁSHOZ

Kárász-utca 13. szám.

Tört arany, ezüst, zálogjegy beváltás.

„Nagy magyar télben picike tüzek...”

Kimeríthetetlen mély értelme van annak, hogy a nagy Engesztelő kisded képében szállt le a földre, hogy először két parányi gyermekkéz tárult esengve az Atya felé, bocsánatért könyörögve az emberiség számára. Mély értelme van annak, hogy mikor nyilvános életében a tanítványok versengése már-már civakodássá fajult, egy gyermeket állított közéjük, hogy alaposan lehűtse őket s hogy soha nem lehetett olyan elfoglalt, olyan fáradt, olyan kimerült, hogy közel ne engedte volna magához a kisdedeket!

A jászolban fekvő Kisded és a kisdedekkel körülveti Jézus nem poétikus képek csupán, nem a mi számunkra elgondolt idillikus jelenetek, amelyek arra jók, hogy mint a tavaszi virág bűbája pillanatnyilag megérintsék lelkünket, hanem azért szólnak szívünkhöz, hogy lássuk, ime az ártatlan, tehetetlen gyermek még a mennyei, fölséges Istent is elbájosolja: a kitártkarú Jézuska könyörgéseinek és az ő kis barátjainak nem tud ellenállni!

Mily jó ezt tudni nekünk, akik a nagy magyar engesztelést meg akarjuk valósítani! Mert ha talán úgy érezzük, hogy mi felnőttek nem vagyunk elég tiszták, elég büntetlenek ahoz, hogy a jó Isten sujtó kezét visszatartsuk, hát odaállíthatjuk közénk és az Ég közé a kisdedeket! És igyekszünk a saját hibáinkért, és a nemzet vétkeiért jóvátételt adni úgy, hogy minél tisztább, minél jobb, ártatlanabb új nemzedéket nevelünk.

Jó gyermeket nevelni... Ez amúgy is minden szülőnek, minden nevelőnek ambíciója. De talán azt kevesen gondolják meg, hogy mit is jelent az *egész nemzet* számára a jó gyermek! Pedig az ártatlan gyermek valóságos kis miszterianus!

Láttunk már gyermeket, amint nagykomolyan beóva kodik lábujjhegyen a templomba, amint térdet hajt — kicsit meg is botlik közben —, aztán bájos ügyetlenséggel keresztet vet, kezét összekulcsolja és fényes szemét az oltárra emeli. Hogy mit beszél a jó Istennel? Nem tudjuk! De valami nagy megilletődöttség látszik arcocskáján. Még az idősebb testvérke is jobban összeszedi magát a kicsi kedvéért. Mi felnőttek pedig? Szégyenkezve és lelkünk mélyéig megrendülve érezzük, hogy mennyit kopott a gyermeki áhitat bennünk és... szintén összeszedjük magunkat!

Aztán ismertünk már kérgesszívű szülőket, akikből a hit teljesen kiveszett. Talán, mert senki sem tanította gyermekkoruk óta őket, talán, mert a sok csapás, gond, elfordította őket a jó Istentől és nem volt, aki visszavezesse őket. De mióta az ő kisgyermekük az első hittanóra után esténként összetette a kezét, mióta először nézett csodálkozva rájuk, amiért ők nem imádkoznak, azóta megszegyelték magukat és eleinte csak röstelkedésből s hogy meg ne botránkoztassák kicsinyüket, később pedig igazi hittel is megtanulták imára kulcsolni kezüket. Olvastunk már nagy bűnösökről, akiket unokájuk vezetett kézenfogva a gyónatósékhöz akkor, mikor ő is első szent áldozására készült.

A gyermek megtöri makacsságunkat és akár akarjuk, akár nem, Istenhez visz minket! Ha másképp nem, hát azáltal, hogy felnéz ránk, többet vár tőlünk *erkölcsi téren* is, mint amennyire ő saját kis erejével képes. S ez a várakozás kötelez bennünket arra, hogy jók legyünk. Nagy tévedés volna azt hinni, hogy ha majd mindent az ártatlan kisgyermekre bízunk, mi nyugodtan élhetjük az isteni és erkölcsi törvényekkel szemben kisebb-nagyobb megalku-

vással az életünket, hiszen ott van ő, majd engesztel helyettünk! Jó gyermeket csak akkor nevelhetünk, ha magunk is igyekszünk jók lenni! Hiába kívánja az az apa, aki rendszeresen kocsmába jár, vagy könnyelműen kártyázik, kamasz fiától azt, hogy kerülje a rossz pajtásokat! Hiába kívánja az az anya, aki könnyelműen kiteszi jó hírnevét a gyanu árnyékának, hogy serdülő leánya a szerelemtől és a házasság szentségéről komolyan gondolkozzék, úgy sem fog sikerülni! A gyermek azt kívánja tőlünk, hogy magas erkölcsi színvonalon álljunk és ezzel kényszerít bennünket az Isten útjaira!

Ez az ártatlan gyermek missziója a felnőttek világában! Így lesz ő öntudatlanul is sok-sok hiba, bűn jóvátévője, így lesz az Isten engesztelője. De ha bűnösök, hitetlenek, könnyelműek, vagy léhák világában, *öntudatlanul* ennyit tud tenni a gyermek, mennyire képes ott, ahol törekvő lelkek arra nevelik, hogy az engesztelő szellemet tudatossá tegyék benne! Nincs az a kicsi gyermek, akinek meg ne magyarázhatnánk, hogy a jó Istennek van oka ránk haragudni. Nincs, aki meg nem értené, hogy ezt a haragot érezzük is, hiszen háború van, sőt a békés lakosság feje fölött is ott az állandó veszedelem — hiszen sajnos, maga is tapasztalja a légítámadások szörnyűségeit. — Nincs az a gyermek, aki meg nem értené, hogy ezért bocsánatot kell kérni a jó Istentől, ezt jóvá kell tenni sok-sok jócselekedettel. Hogy mivel, azt már maga is elmondja nekünk, csak kérdezzük meg, ahogy az iskolában a kicsinyek elmondják: „nem feleselek anyukával... azonnal ugrok, ha segítségül hív... port törölgetek, pedig nem szeretek... figyelek a templomban... stb. és vigasztalom a Jézuskát az oltárnál, az iskolai kötelező szentáldozáson kívül máskor is elmegyek...” Ó, a gyermek sokkal találékonyabb, mint gondolnánk! Csak meg kell indítani!

Itt áll köztünk, civakodó, zsörtölődő, egymásra haragvó emberek közt a gyermek úgy, amint egykor őt Krisztus a versengő tanítványok közé állította, a maga egyszerűségében, alázatosságában, bájában. Használjuk fel őt eszközül, hogy ártatlan megjelenésével lehűtse a szenvedélyeket... de használjuk fel arra is, hogy Isten haragját elfordítsa tőlünk. Tanítsuk meg engesztelni, tanítsuk meg parányi áldozatokat hozni a hazáért. Ici-pici áldozatok ezek a haza oltárán, általunk gyújtogatott kicsi mécsesek, picike tüzek, de ha sokan vannak, mint ahogyan a költő mondja:

„Sohse volt olyan máglya,

Míntha most ez a sok-sok titkos láng

Összefogna egy láncba

Az égig, a csillagos égig érne...” ...s a Magyarok Istene szívét irántunk újra szeretetre gyullasztaná.

Mihályffy Lenke

A Szentvincés Hölgyek Bajtársi Szolgálata a Hadigondozás szellemében 1942. október 25-én d. u. fél 4 órakor a Tanárképző Főiskola dísztermében sebesült honvédek számára magyar nótá délutánt rendez. **Műsor:** Kenedy Margit, Bittó János kívánsága szerit magyar nótákat énekelnek. Hegedűn kíséri őket Boldizsár Kálmán cigányprimás és zenekara. Kassay Éva hegedűn előadja Brahms magyar táncát. Zongorán kíséri Csurgó Erzsike. Tóth Ágoston jogszigorú verseket szaval. P. Alaker György S. J. főiskolai tanár bevezetőt mond. A Hadigondozásban és Bajtársi Szolgálatban nagylelkű jótévedőket bizalommal reméli és szeretettel vár a Rendezőség.

Ki Glöcknernél festet, tisztítat, becsületes munkát kap

TELEFON: 12 — 69.

Iskola-utca 27—29. sz. (Dóm-tér.)

Ágytolttisztítás

Hálálkodó Táborig Pósta a Máriás érmekért

Lapunk előbbi számában megírtuk, hogy egyesek buzgólkodására tízezernél több máriás érmet küldtek a frontra induló katonáinknak. Gimes Gyula tábori lelkes az alábbi sorokat küldte Angster Mária szentvincés titkár címére:

Mikor a frontra utaztam, egyik kedves hadnagybajtársam még a vonaton kezembe nyomta a csomagot, mely a nemzeti szalaggal feldíszített érmeket és imalapokat tartalmazta. Nagyon boldog voltam: van mit adnom honvédeknek. Minthogy vasárnap is utunkba esett, már a vonaton ájtatosságot tartottunk s annak keretében osztottam ki az érmeket és imákat. Mind meghatódva fogadták s legott sapkájukra, vagy a mellükre tűzték. Így a Boldogasszony oltalma alatt indultunk és reméljük, hogy vissza is segít minket. A nemzeti színnel díszített érme a megérkezésnél is sok örömkönnyet csaltak honvédek szeméből. — Fogadja hálás köszönetemet és kérem tolmácsolja mindazoknak, akik elkészítésükön fáradoztak és áldozatot hoztak. A szovjet földről felszálló imáimba, szentmiséimbe foglalom jötevőink szándékát. Isten fizesse meg és áldja! Köszönti szolgálja Krisztusban, 1942. szeptember 17. Gimes Gyula tábori lelkes.

SZINHÁZ

Meghívót kaptam a városi színház igazgatójától, melyben bejelentette, hogy a szintársulat szeptember hó 30-án kezdi meg színi évadját. Jó szokásom, hogy még a nyomtatott kártyákat is végig olvasom, mert, ha az első mondat után félre tettem volna, tudomásul véve a dátumot, nem lett volna részem abban a jóleső meglepetésben, amit a következő sorok keltettek. A színház igazgatója nem a színházba invitált először, hanem a templomba *Veni Sanctera*. Ezt még nem tapasztaltuk soha, hogy a színház ünnepélyes megnyitása nem a színházban, hanem a templomban történjen.

A szintársulat összes tagjai a legkomolyabb ünnepi, áhítatos hangulatban vettek részt az ünnepi szentmisén, amelyet Halász Pál kanonok plebános mutatott be. Evangélium után szentbeszédet mondott, melyben a szintársulat tagjai előtt kifejtette, hogy milyen fontos hivatásuk van a színháznak a művelődés, a nemzeti eszme szolgálatában, ha azt Isten szolgálatába állítják egyúttal. Kívánjuk, hogy a Szentlélek irányítsa ne csak a szintársulat igazgatóságát, hanem annak jóakarató célkitűzéseinek keresztülvivőit a művészeket is, mert a két tényező együttes munkája fogja eredményezni a célhoz érést: a művelődés, hazafias érzés és az erkölcsi szép emelését.

Helyes volt az első darab kitűzése: Herczeg *Bizanc-a*. A mai időkben a belső frontbeliek elé kell állítani, hogy a keresztény egység az, ami megmentheti a nemzet erejét minden felforgató eszme széthintése és suttogó propaganda ellenére is.

Az operett együttes a *Száz piros rózsa* c. darabbal mutatkozott be. Maga a darab alkalmas a komoly művészi teljesítmények bemutatására, egyúttal a kellemes szórakozásra is. Minden elismerés a darab kiállításáért, a művészek teljesítéséért.

Az első prózai darab megválasztása már nem volt sikerült. Az országos katolikus nagygyűlés napokon keresztül a családmentésről, nemzetmentésről tanácskozott és megállapította, hogy közállapotaink sok nyavalyáinak alapja a polgári házassággal behozott válás. S ugyanezzel a legkatolikusabb város színpadán vígjátékul egy olyan darabot

mutattak be, amelynek vége a család szétbomlása, amelyen mulatnak. Tud Szeged város keresztény társadalma más, nevetségesebb témán is mulatni, mint a család bomlása, mert ez inkább siratni, mint szórakozni való. Több figyelmet kérünk a darabok megválasztásához. A darabválasztás melléfogását a művészek finom játéka korrigálta ki, mert semmi karzatnak való frivolitás nem élezte ki a nem kívánatos bonyodalom poénját. A közönség szép számmal volt jelen a darabokon, a komoly és értékes szórakoztató darabokon pedig zsúfolt ház volt.

v. K.

Szerkesztői üzenetek

Lelkiismeretes. A böjti rendelet — melynek teljes szövegét Lapunk más helyén közöljük — az 1942. szeptember 24-iki főpásztori körlevélben jelent meg. Tehát a böjti enyhítések (hamvazószerda és nagypéntek kivételével a böjt és hus-evés tilalma megszünt) a csanádi egyházmegye területén e naptól kezdve vannak érvényben. Az e dátum előtti öntudatos mulasztások igenis beszámítás alá esnek.

Három kislány. Amikor iskolából haza mentek, az utcánjárók csak annyit hallottak csevegésükből: „*kerüljenek mások.*” S ők csakugyan egymás mellett meneteltek, s az idősebbek kerülését pajkosan fogadták, s azon mulattak, hogy azt kikényszeríteni sikerült. Pedig a természetük szerint ítélve valamelyik iskola kezdő osztályába tartozhatnak. — A kislányok legszebb dísz a szerénység, a jómodor és a szolgálatkészség. Akiket kiskorukban ezen erényekre megnevelni nem sikerül, nagykorukban követelődözök, szerénytelenek lesznek. Mennyi gondot okoznak ezek szüleiknek!

Érdeklődő. Érdeklődésére közöljük, hogy Honvéd József ur jogi képviselőjének Lapunk felelős szerkesztőjéhez intézett leveléből értesültünk, hogy a Dugonics-téri Centrum kereskedés 1932-ig a budapesti „Centrum” keresztény főiskolai hallgatók fogyasztási szövetkezetének volt a fiókhelye, de a jelzett évben önálló lett. A Centrum elnevezést azonban a központ engedélyével cégszövegében megtarthatta. Ez számunkra fölötte megnyugtató, mert a májusi számunkban közölt tény annál fájóbban érintett volna minket, ha a megnevezett kereskedés jelenleg is a keresztény főiskolai hallgatók fogyasztási szövetkezetével volna összeköttetésben.

Hazafi. Véradásra jelentkezni lehet a Katolikus Nővéd Korona-utcai székházában. 6x8 cm. nagyságú fényképet 2 példányban vigyen magával. Itt felveszik személyi adatait s igazolvánnyal ellátva a sebészeti klinikára küldik, ahol megtudja, mikor van a veradók orvosi vizsgálata. A gondos orvosi vizsgálat nemcsak azt állapítja meg, hogy alkalmas-e a veradásra, hanem tekintettel van arra is, hogy szervezete minden hátrány nélkül megbírja-e a 2—5 deci elvonását a szervezet vérmennyiségéből. Minden egészséges ember bátran jelentkezhetik, mert a legtöbbnél még pár órnyi bányadtságot sem okoz. Sőt soknál egészségügyi érdekből igen előnyös.

Bajtársi Szolgálat iránt érdeklődő. Kíváncsi, hogy minél többen jelentkezzenek a nemes munkára. Igazi nemzetvédelem. Amíg a belső front szilárd, nem fog a külső front meggyengülni. Amíg a fronton küzdő katonáink tapasztalják, hogy nem csupán családjuk, de a társadalom is méltányolja, értékeli vörös erőfeszítéseiket, lelkiükben nem rendülnek meg. 1918-ban katonáink a fronton azért dobták el a fegyvert, mert a frontmögöttiek elárulták őket. — A Bajtársi Szolgálat emberbaráti munkáira jelentkeztek a Szeni Vince Egyesületben.

Rosszul értesült. A Collegium Aloisianum a Kálvária utca 39. szám alatt a Jézus Társaság magyar rendtartományának teológiai főiskolája és egyúttal a harmadik próbaévesnek háza. Tehát itt a magyar főiskola tanárai és növendékei laknak és akik a harmadik próbaévet végzik. Ez épület nem készült a Németországból menekült jezsuiták számára. Egyetlen ily rendtag sem tartózkodik városunkban. Csak 3 lengyel fiatal jezsuita talált itt vendégszeretetre, akik már harmadik éve végzik itt tanulmányaikat és folyékonyan beszélnek nyelvünket.

Maradi. Ön még nem tudja, miért zúgott fel a nemes érzésűek tiltakozása országszerte a „Halálos tavasz” ellen? Édes-keveset olvashat, mert arról sem értesült, hogy az olasz cenzurán e film megbukott, a magyar parlamentben miatta interpelláltak, Győri önkéntes rendeztek és annyi lapban — nem katolikus részen is — ellene állást foglaltak. Hát a film enciklikát ismeri-e?

Vasárú, Zománcedény, Szerszámok

legolcsóbban beszerezhetők

Farkas vasüzletben

Valéria-tér 13. sz. (Paprika-piac)

Kiváló minőség — Szolid árak

László-áruház

Rövidárúk, Kötöttárúk,
Játékárúk, Gyermekcipők

Szeged, Tisza Lajos-körút 38. Telefon: 25—48.

DUGÁSZ

FEST, TISZTIT

Üzlet: Károlyi-u. Üzem: Tápei-u. 7/b. Tel.: 33—40.

ORION-STANDARD-PHILIPS TELEFUNKEN-EKA SIEMENS

stb. gyári rádiókészülékek nagy javítóműhelye a:

„VILLAMOSHANG” SZEGED, SZÉCHENYI-TÉR 9.

Javitok, átalakitok és tervezek bármely e szakmába vágó munkát. A nálam teljesen kijavított rádiókészülékekért az 1 évi karbantartást vállalom külön díjazás nélkül. Forduljon rádiókészülékének kijavításával szakszerű iparoshoz, aki maga is készít.

Őskeresztény magyar vállalat!

LAULY JÓZSEF,
technicusmester.

Országos ipari kiállításon 9 aranyéremmel kitüntetve. Magyarország ezüstkoszorús mestere

CSURY FERENC

ÓRA-, ÉKSZER SZAKÜZLETE.

Kész toronyórák állandóan raktáron. A Fogadalmi templom és a dóm-téri zenélő óramű tervezője és készítője. — Szeged, Alapítási év 1911-ben. Üzlet: Kárász-utca 16. sz. Tel.: Automata 28—69.

Női és férfi szövethölőlegességek
Selymek, Mosóárúk Vásznak
legolcsóbb beszerzési forrása

Kovács Béla

divatárúraktára
Szeged, Tisza Lajos-körút 51.

Dúsz választék! — Nemzeti Takarékoság tagja!

F. szerk. és kiadó V. MÁRIAFÖLDY MÁRTON DR.

Szegedi Új Nemzedék rt. Felelős üzemv.: Szigeti Jenő.

Uri- és egyenruhaszabóság, Uri divatcikkek,
Egyenruházati cikkek, Cserkészfelszerelések,
Sapkák legolcsóbb és legmegbízhatóbb
beszerzési forrása!

KRIER RUDOLF

Telefon: 23—23. Klauzál-tér 5. A Nemzeti Takarékoság kiszolgáló tagja.

Katolikusok! vásárlásnál, rendelésnél
pártoljátok
az itt felsorolt cégeket.

Fehérneműek és vászonkereskedés CSONKA CSALÁD VÖFÉLYBOLTJA, Klauzál-tér 9.

Cipész KOCSARDI (Kleinesszel) Ferenc, gr. Apponyi-utca 25.

Kézimunka: FAY MARGIT, Tisza L.-körút 57.

Órás, ékszerész: CSURY FERENC, Kárász-u. 16.

Ruhaáruház: SZÉCSI Ferenc, Csekonics-u. 4.

Ifj. Klamár Ferenc műasztalos
SZEGED
Kecskeméti-utca 15/b. sz.

Modern butorok készítése, régi butorok
alakítása és butorfényezés.

Kedvező fizetési feltételek mellett.

LEGOLCSÓBBAN

de legszebben és legszolidabb kivitelben készülnek
menyasszonyi férfi és babikelengyék. Sifonokat,
vásznakat, ingkelméket, divatcikkeket a legjutá-
nyosabb árban szerezhet be

A VÖFÉLYBOLTBAN

Klauzál-tér 9. szám.

Összes kozmetikai cikkek

— Parfüm. Kölni viz, Puder, szappan —
legolcsóbb beszerzési helye

Bényi illatszertár

Tábor-utca (Városi adóhivatallal szemközt).

Temetéseket jutányosan vállalom. A MÁV Takaré-
és Segélyszövetkezete, a Frontharcos, Turul és Ba-
ross Szövetség tagjainak 10%-engedmény, a „Nem-
zeti Takarékoság” könyvbevásárlási helye.
Sírkoszorúk legolcsóbban.

CSABAY DÁNIEL temetkezési vállalkozó

SZEGED, Takaréktár-utca 2. szám. Telefon: 22—88

Lakás: Halász-u. 11. sz. — T.: 30—75.

**Acélárú és fodrászati cikkek,
műköszőrűs munkák legolcsóbban**

Becsey Mihálynál

Szeged, Püspök-utca 12.

Konyhai vágóeszközök szakszerű
javítása.

Kapható: Korda Könyvkereskedésben, a jezsuiták
templománál, Fogadalmi-templom bejáratánál, ki-
adóhivatalban: Szeged, Dugonics tér 12. A kiadó-
hivatal fogadó órái: hétköznap 11—12.